

**PAL
EST
INA**

MOTSTÅND

PALESTINA: MOTSTÅND

© PALESTINAGRUPPERNA I SVERIGE, 2021

Redaktör och skribent: Johanna Wallin

Tack till: Anna Wester, Gunnar Olofsson, Henrik Carlborg, Kerstin Dahlberg, Per Skytt, Yvonne Fredriksson och Ida Dahlgren.

Formgivning: Lina Svensk

Omslag: Maria Zreik, ActiveStills

Fotografer: Activestills (s.18, Maria Zreik, s.22, s.31, Mohammed Zaanoun, s.10, Oren Ziv, s.4, s.24, s.26, s.28, s.34, s.37, s.39, Yotam Ronen, s.40), Anna Wester (s.42, s.45, s.46), Annette Kurylo, CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons (s.14), Cluster Munition Coalition, CC BY 2.0 via Wikimedia Commons (s.12), Frida Fredin (s.6), The Freedom Theatre (s.32).

Illustrationer: Lina Svensk (s.27), Khaled Hourani (s.33)

ISBN: 978-91-987504-1-6

Tryck: V-TAB Falkenberg AB

Skriften har beviljats medel från Folke Bernadotteakademiens (FBA:s) stöd till civilsamhället för fred och säkerhet.

Läs mer på: www.fbase.se/stod.

Det är Palestinagrupperna i Sverige som ansvarar för innehållet.

Besök oss online på www.palestinagrupperna.se

Innehåll

HUR SKA DET BLI FRED?	5
FLYKTING I SITT EGET LAND	7
APARTHEID?.....	15
PROTESTERAR MED LIVET SOM INSATS	19
DUBBELT FÖRTRYCK	29
MOTSTÅND I ISRAEL	35
...OCH I VÄRLDEN	43

HUR SKA DET BLI FRED?

DET SOM BRUKAR KALLAS Israel-Palestinakonflikten är en av de mest långdragna och uppmärksammade konflikterna i världen. Fast det skrivs så mycket i media kan den framstå som så komplicerad, nästan omöjlig att förstå. En mängd fakta, åsikter och begrepp kan skymma sikten för det viktigaste: vad situationen innebär för människor som lever i den, och varför det måste bli fred.

Fred kräver kunskap, och för dig som vill veta mer kan den här skriftserien fungera som en verktygslåda. Den första delen, *Palestina: Ockupation*, beskriver hur Israels militärockupation påverkar alla delar av palestiniers liv och hur rörelsebegränsningar, bosättningar, militärlagar och stöld av mark, vatten och andra naturresurser är del av samma system. I den skrift du nu håller i handen reder vi ut varför det finns flyktingläger i Palestina och vilka som är israeliska palestinier. Vi tittar närmare på hur motståndet mot ockupationen ser ut, i Palestina, Israel och omvärlden. För trots att förtrycket mot palestinier hårdnar, pågår den palestinska befrielsekampen oförtrutet – och den globala solidaritetsrörelsen växer.

الرسول قدوتنا

الرابطة الإسلامية لطالبة فلسطين

EVERY
HUMAN
HAS
RIGHTS

FLYKTING I SITT EGET LAND

DEN PROCESS SOM LEDDE TILL att staten Israel utropades 1948 kan du läsa mer om i skriften *Palestina: Ockupation*. Där står om *Al-Nakba*, som betyder 'katastrofen' på arabiska, då omkring 750 000 palestinier fördrevs i samband med Israels bildande, vissa till Västbanken och Gaza, andra till grannländerna. Ytterligare en flyktingvåg följde efter sexdagarskriget 1967, när Israel ockuperade Västbanken och Gaza. Israel tog också kontroll över de syrisk Golan-höjderna och egyptiska Sinaihalvön.

Idag finns 58 palestinska flyktingläger på Västbanken, i Gaza, Jordanien, Syrien och Libanon. De har successivt förvandlats från tältläger till trångbodda bostadsområden, ibland hela stadsdelar. Huvuddelen av flyktingarna bor i grannländerna, där de i många fall har sämre rättigheter än den övriga befolkningen. För flyktingarna på Västbanken, i Östra Jerusalem och i Gaza, kan hemorten de flydde från i samband med krigen 1948 och 1967 vara några få mil bort. Idag bor israeler där och få av de ursprungliga byarna finns kvar.

5,5 MILJONER FLYKTINGAR

FN-organet **UNRWA** har registrerat 5,5 miljoner palestinier som flyktingar.

I Gaza är mer än två tredjedelar av invånarna registrerade som flyktingar, ca 1,4 miljoner människor.

Majoriteten palestinier lever utanför Palestina, i andra länder i Mellanöstern och i övriga världen.

Ett palestinskt flyktingläger definieras som mark som ställts till UNRWA:s förfogande för att ta emot palestinska flyktingar och inrätta anläggningar för att tillgodose deras grundläggande behov. Det finns också andra områden där många palestinska flyktingar bor, som inte är erkända som flyktingläger men där UNRWA ändå har upprättat skolor, vårdcentraler och distributionscentraler.

Flyktinglägren är belägna på antingen statligt ägd mark eller, i de flesta fall, mark som arrenderas av lokala markägare. Det betyder att flyktingarna inte äger marken där de bor.

Successivt har nästan all mark i lägren bebyggts med hus och mellan dem smala gränder. Flyktinglägren tvingas växa på höjden för att härbärgera alla boende. När nya generationer ska få plats byggs en våning till. Livsvillkoren i lägren är i allmänhet dåliga, med många människor på liten yta och otillräcklig infrastruktur som vägar och vatten- och avloppssystem.

unrwa
الأونروا

En ödesfråga

Rätten att återvända är än idag en av palestiniernas viktigaste frågor i en framtida fredsöverenskommelse.

Ibtihal Al-Aloul, som idag bor i Sverige, berättar om hur det är att inte kunna återvända till sitt hem:

“Min fars familj flydde 1948 från Al Majdal, som idag kallas Ashkelon. I början trodde alla att det skulle bli tillfälligt. Därför tog de bara med sig det de behövde för att klara sig några dagar, och sina besparingar. Sedan vandrade de mot Gaza, som var det närmaste säkraste stället, ungefär 13 kilometer från Al Majdal. Min farfar lyckades skaffa ett hem i den östra delen av staden Gaza. Min pappa föddes fem år senare som ett av fem syskon.

I Al Majdal hade min pappas familj en gård och drev en affär. De brukar ofta prata om hur vacker staden är och hur bra det var att bo där. Al Majdal har en hamn som man kan se från Gazas kust. När pappa tog med oss barn till stranden pekade han norrut där hamnens ljus sken. Under hela min uppväxt var min hemstad så nära men jag kunde inte ens besöka den. När jag upptäckte vad det innebär att leva under ockupation, hittade jag svaret på varför. Det innebär att du inte kan återvända eller ens besöka din hemort.

Jag känner en stark tillhörighet till Al Majdal, trots att jag inte är född där. Det är en del av vem jag är och var jag kommer ifrån. Att tillhöra Gaza är något annat. Det är platsen där jag har alla minnen. Gaza är fortfarande mitt hem trots att jag flyttat till Sverige. Men kanske har min definition av hem förändrats. Jag känner mig också hemma i Sverige. För mig är hemmet där jag känner mig som en del av gemenskapen och även kan bidra med något bra.

I Sverige blev jag flykting för andra gången. Beslutet att flytta var väldigt svårt eftersom jag vill bidra till förändring i Gaza. Men livet under ockupation och förtryck ger dig inte många alternativ. 2009 började jag arbeta på Olof Palme Centers kontor i Gaza och besökte Sverige flera gånger. 2012 började jag studera i Göteborg. Jag återvände till Gaza 2014, strax innan Israels militäroperation ‘Protective Edge’. Det var andra gången jag genomlevde en brutal attack. Jag blev tvungen att lämna Gaza. 2015 påbörjade jag en ny flyktingresa.”

**“Gaza är
fortfarande
mitt hem
trots att jag
flyttat till
Sverige.”**

I de palestinska flyktingarnas historia skrivs hela tiden nya kapitel, i takt med att fler palestinier tvingas lämna sina hem och nya generationer föds i flyktinglägren. Många palestinier talar om *Al-Nakba* som en pågående katastrof.

Många flyktingar har fortfarande kvar papper på mark de ägde och nycklar till husen de tvingades fly ifrån.

**"De flyktingar som
önskar återvända till
sina hem och bo i fredlig
samvaro med sina
grannar bör tillåtas
göra det så snart det
är praktiskt möjligt,
och compensation bör
utbetalas åt dem som
väljer att inte återvända
samt för förlorad och
förstörd egendom"**

ARTIKEL II

i FN:s generalförsamlings resolution 194 från 1948

Palestinier i Libanon

I Libanon finns drygt 400 000 palestinska flyktingar, av dem bor drygt hälften i tolv läger som FN-organet UNRWA administrerar. De palestinska flyktingarna har inte libanesiskt medborgarskap och befinner sig längst ned i samhällshierarkin. De har mycket begränsad rätt till sjukvård, skolgång och annan social service, som istället UNRWA får ansvara för. De har bara rätt att arbeta inom ett fåtal yrken, arbetslösheten är skyhögt och palestinier blir utnyttjade på den begränsade arbetsmarknad som står till deras förfogande. En karriär som läkare, advokat eller ingenjör är en omöjlighet för palestinier i Libanon.

På senare år har också ett stort antal palestinier från Syrien flytt till Libanon. De redan överfulla lägren har fyllts på med nya flyktingar, ännu fattigare och mer utsatta än de som levt där i generationer.

palestinagrupperna.se

På vår hemsida kan du läsa mer om de palestinska flyktingarnas situation i Libanon och de projekt Palestinagrupperna stödjer där!

ISRAELISKA PALESTINIER?

De palestinier som lyckades stanna kvar i det som 1948 blev den israeliska staten är idag en minoritet, ungefär 20 procent av befolkningen. De är, till skillnad från palestinerna på Västbanken, i Gaza och i Östra Jerusalem, israeliska medborgare. Det borde innebära samma rättigheter och skyldigheter som andra medborgare = men inte i Israel. Där delas medborgarna in i 'nationella' kategorier som ger olika rättigheter. Den palestinska ursprungsbefolkningen diskrimineras både rättsligt, ekonomiskt och socialt.

I en ny grundlag från 2018, **Nationalstatslagen**, anges att det judiska folket ensamt har rätt att utöva nationellt självbestämmande i Israel. Nationalstatslagen bryter starkt mot internationella normer; det finns ingen demokratisk konstitution i världen som definierar statens identitet och befolkningens rättigheter utifrån etnisk-religiösa faktorer.

Det israeliska parlamentet har stiftat många andra lagar riktade mot den palestinska minoriteten –människorättsorganisationer lyfter fram 65 diskriminerande lagar = som omfattar rätten att bosätta sig, äga mark, engagera sig politiskt, utöva sin yttrande- och organisationfrihet, och som till och med villkorar medborgarskapet. En lag gör det möjligt att upphäva medborgarskap på grund av misstankar om bristande lojalitet mot staten. I teorin skulle den lagen kunna användas mot alla palestinier i Israel.

Palestinska och judiska israeler bor sällan i samma områden, de går i olika skolor och medan israeliska palestinier kan prata hebreiska och lär sig om Israels historia, är det omvända väldigt ovanligt. Det är som två samhällen som lever parallellt men ändå separerade från varandra.

Mer än hälften av de palestinska familjerna i Israel klassas som fattiga, vilket kan jämföras med en femtedel av den totala befolkningen. Orter med palestinsk befolkning tilldelas mindre ekonomiska resurser. En lag möjliggör för mindre samhällen att avvisa personer som önskar bosätta sig där, med motiveringen att de är 'olämpliga för den sociokulturella sammanhållningen' eller 'saknar sionistiska visioner'. Staten styr aktivt resurser till de judiska medborgarna, till exempel genom att ge vissa områden 'nationell prioritet' ifråga om investeringar och bidrag.

Avtjänad militärtjänst är ofta ett kriterium för anställning vilket i praktiken diskriminerar palestinier eftersom värnplikten inte omfattar dem. Palestinier diskrimineras också när det gäller lön och arbetsförhållanden.

BLANKES
WHITES

NIE — BLANKES
NON — WHITES

RACE CLASSIFICATION

Read and follow the instructions of the museum to ensure the proper use of the signs, which, located in the museum, indicate the way to the entrance to the museum. The signs are located in the museum, and the way to the entrance to the museum is indicated on the front of your ticket.

THE MUSEUM

THE MUSEUM

THE MUSEUM

Your ticket to the museum has randomly classified you as either 'white' or 'non-white'. Please use the entrance to the museum indicated on the front of your ticket.

The museum has randomly classified you as either 'white' or 'non-white'. Please use the entrance to the museum indicated on the front of your ticket.

APARTHEID?

JÄMFÖRELSE R MELLAN ISRAEL OCH SYDAFRIKA

under apartheid blir allt vanligare, mycket tack vare att palestinier har kunnat få ut mer information om det förtryck de lever under. Fler och fler internationella aktörer har också dragit slutsatsen att Israel utsätter palestinier för apartheid.

Begreppet apartheid, åtskillnad på afrikaans, är numera ett universellt rättsligt begrepp för situationer där en etnisk grupp kontrollerar och diskriminerar en annan. Apartheidkonventionen (*The International Convention on the Suppression and Punishment of Apartheid*) antogs av FN:s generalförsamling 1973. Den definierar brott mot mänskligheten som begås genom apartheid som 'omänskliga gärningar' vars syfte är att upprätthålla ett systematiskt förtryck och dominans av en etnisk grupp över en annan.

Förutom handlingar som riskerar människors liv, hälsa eller frihet, omfattar 'omänskliga gärningar' också lagstiftning eller administrativa åtgärder som syftar till att förhindra en grupp i samhället från att delta i politiska, sociala, ekonomiska eller kulturella sammanhang. Andra metoder för att begränsa en grupps rätt till arbete, utbildning, föreningsfrihet, rörelsefrihet, medborgarskap eller yttrandefrihet, ingår också.

Israel har utvecklat ett system som kontrollerar palestinierna och separerar dem från israelerna. På Västbanken begränsas palestiniernas rörelsefrihet genom t.ex. vägspärrar, muren, tillståndssystem och separata vägar. Olika rättssystem gäller för palestinier på ockuperat område, som lyder under militärlagar, respektive israeler som bor i bosättningar och lyder under civilrätt. Palestinsk mark konfiskeras och palestinier nekats möjligheter att bruka sin mark eller att bygga bostäder vilket innebär att de tvingas flytta.

Israeliska myndigheter diskriminerar även palestinier som är israeliska medborgare. Lagar premierar judiska medborgare framför palestinska och det socioekonomiska systemet placerar palestinier med israeliskt medborgarskap lägst i samhällshierarkin och håller de olika befolkningsgrupperna geografiskt åtskilda.

APARTHEID ENLIGT VEM?

2007 beskrev John Dugard, FN:s dåvarande särskilde rapportör för mänskliga rättigheter på ockuperat område, Israel som en apartheidregim liknande den som tidigare fanns i Sydafrika. 2010 hävdade Dugards efterträdare, Richard Falk, att apartheidtendenserna hade blivit starkare sedan den förra rapporten.

2009 släppte The Human Sciences Research Council i Sydafrika en rapport som hävdade att Israel gör sig skyldig till såväl kolonialism som till apartheid. Folkrättsexperter hade kommit fram till att de centrala komponenter som upprätthöll apartheidsystemet i Sydafrika tillämpas av den israeliska staten.

2021 publicerade israeliska B'Tselem och amerikanska Human Rights Watch analyser av Israels agerande inom staten och i de ockuperade palestinska områdena. Båda organisationerna drog slutsatsen att Israel utövar apartheid mot palestinierna.

ISRAEL INFÖR RÄTTA?

Den internationella brottmålsdomstolen i Haag (ICC) kan väcka åtal för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser. 2015 blev Palestina medlem i ICC och samma år mottog domstolen de första bevisen på att Israel begått krigsbrott mot palestinier. Utöver krigsförbrytelser är det mycket som tyder på att Israels behandling av palestinier faller innanför FN:s definition av apartheid.

2019 meddelade domstolens chefsåklagare att en formell utredning om förmodade krigsbrott skulle inledas. Israel har motsatt sig en sådan utredning och processen har tagit flera vändor men i maj 2021, efter sex år av utdragna preliminära granskningar, fick chefsåklagaren grönt ljus att inleda rättsprocesser.

Apartheid eller inte, spelar det någon roll?

Om palestiniernas situation är likadan, värre, bättre eller helt annorlunda än svarta sydafrikaners under apartheid är inte särskilt relevant. Men jämförelsen med Sydafrika är viktig eftersom apartheid är ett brott mot mänskligheten och således faller under den Internationella brottmålsdomstolens ansvarsområde.

Jämförelsen är också relevant eftersom det finns mycket att lära från den sydafrikanska befrielsekampen. Där krävdes det decennier av intern kamp i kombination med stöd från omvärlden i form av kulturell, ekonomisk, akademisk och idrottslig bojkott och ekonomiska sanktioner innan apartheidregimen föll. De internationella påtryckningarna gav den interna befrielserörelsen viktigt stöd och signalerade att apartheidpolitiken hade nått en återvändsgränd. En annan viktig lärdom från Sydafrika är den försoningsprocess som följde efter att landet blivit fritt och demokratiskt.

PROTESTERAR MED LIVET SOM INSATS

ATT LEVA UNDER OCKUPATION innebär att förhålla sig till ett konstant pågående förtryck, som med ojämna mellanrum blossar upp till mer uppseendeväckande våldshandlingar. Palestinier vet att varje uttryck för motstånd innebär stora risker för sin egen och anhörigas del. Den 'sammandrabbning' eller 'orolighet' du hör talas om på nyheterna sker i en kontext av en enorm maktobalans.

Den organiserade och mindre organiserade palestinska befrielsekampen har genom årtiondena framförallt tillämpat ickevåldsmetoder, men attacker mot militära mål i linje med internationell rätt har också förekommit, liksom attacker mot civila, vilket är förbjudet i internationell rätt.

Något som väcker mindre uppmärksamhet än de större våldsbrott som det brukar rapporteras om i internationella medier, är det motstånd som varje palestinier utövar i sin vardag. Att gå till skolan – en motståndshandling. Att fortsätta bruka sin mark – en motståndshandling. Att passera militära vägspärrar för att ta sig till arbetet – en motståndshandling. Att uttrycka sina åsikter på Facebook – en motståndshandling. Att filma med mobilen när soldater bryter sig in ens hem – en motståndshandling. De här vardagliga motståndshandlingarna är en central del av den palestinska identiteten, där *sumoud*, uthållighet på arabiska, är ett nyckelord.

**Att gå till
skolan – en
motståndshandling**

Intifada

Efter 1967 växte det fram en folkrörelse på Västbanken, i Östra Jerusalem och i Gaza som med tiden kom att organisera stora delar av civilsamhället i folkkommittéer, studentorganisationer och andra rörelser som kämpade mot ockupationen. Organiseringen av civilsamhället lade grunden för det första palestinska upproret, som bröt ut 1987. Efter tjugo års ockupation och ständigt försämrade levnadsförhållanden, där palestinerna hade reducerats till billig arbetskraft i Israel, reste sig det palestinska folket i en *intifada* (det arabiska ordet för folkuppror betyder ordagrant att skaka av sig). Intifadan engagerade hela samhället, i städer, byar och flyktingläger. Allmänna strejker, bojkott av israeliska varor, civil olydnad som vägran att arbeta på Israels bosättningar på ockuperad mark och vägran att betala skatt till Israel, var några metoder. Alla hade en roll att spela i protesterna, alltifrån att delta i demonstrationer och vifta med den förbjudna palestinska flaggan till att organisera utdelning av mat eller ge skollektioner när det rådde utgångsförbud.

Upproret möttes av brutalt våld. Skolor stängdes, bostäder, mark och grödor förstördes. Bilder på palestinska barn framför israeliska pansarvagnar kablades ut över världen och inom Israel växte en opinion för en uppgörelse med palestinerna. Den israeliska ekonomin påverkades och till slut tvingades ledningen ingå förhandlingar med den palestinska sidan. 1993 skrevs Osloavtalet under. Du kan läsa mycket mer om det i skriften *Palestina: Ockupation*.

RÄTT TILL MOTSTÅND

FN:s generalförsamling har i **resolution 3070** slagit fast rätten att göra motstånd mot koloniala regimer, ockupation och andra former av förtryck utövat av en extern makt. **Resolution 37/43** nämner specifikt det palestinska folkets rätt till kamp för självständighet och befrielse.

Andra intifadan

I början av 2000-talet var det dags för nästa uppror, Al Aqsa-intifadan. Intifadan var ett uttryck för att Osloavtalet, som efter fem år skulle leda till slutförhandlingar och sedan upprättandet av en palestinsk stat, upplevdes som ett stort misslyckande där den palestinska sidan gjort stora eftergifter utan att få något tillbaka.

Till skillnad från den första Intifadan fanns det nu vapen på Västbanken, folket var mycket mer splittrat och civilsamhället försvagat, och upproret kom inte heller som en överraskning för Israel. Armén använde ett enormt övervåld och under den första månaden dödades 143 palestinier. Ändå skyldes det upptrappade våldet på palestinerna och man kunde läsa i utländsk media att palestinerna vände fredsprocessen ryggen.

I en serie attentat inne i Israel mördades civila israeler av militanta palestinier, bland annat genom självmordsbomber på bussar, restauranger och andra platser där många människor samlades. Israels grepp om Västbanken och Gaza hårdnade. 2002 gick armén in i de stora palestinska städerna, som enligt Osloavtalet skulle kontrolleras av den palestinska myndigheten, och jämnade bland annat stora delar av Jenins flyktingläger med marken. Städer och flyktingläger belägrades och utgångsförbud infördes över hela Västbanken. Efter att den andra intifadan så småningom ebbat ut var uppgivenheten stor och få trodde längre att fred var möjligt.

**Vissa menar
att en tredje
intifada
redan pågår.**

Och tredje?

När större våldsamheter blossar upp spekuleras det ofta i om en tredje intifada ska bryta ut. Hittills har kokpunkten nåtts många gånger, särskilt när palestinier med israeliskt medborgarskap har anslutit sig och gjort det tydligt att kampen är densamma oavsett var palestinerna bor – inne i Israel eller på ockuperat område. I det alltmer extrema politiska klimatet i Israel har judiska israeler, uppviglade av landets ledare, gått till attack mot palestinier med israeliskt medborgarskap, som också mött ett brutalt övervåld från landets polis och militär.

Vissa menar att en tredje intifada redan pågår men tar sig andra uttryck än de tidigare, till exempel i att unga palestinier skapat egna former av aktivism och nätverk via sociala medier. Videoklipp från Östra Jerusalem, Gaza, Västbanken och palestinska orter i Israel har blivit en viktig motvikt till massmediernas rapportering och får stor spridning när människor över hela världen delar dem.

BDS-rörelsen, som du kan läsa mer om längre fram, är också ett uttryck för palestiniers ickevåldsmotstånd och de band som finns mellan det palestinska civilsamhället och en global solidaritetsrörelse.

MILITÄRORDER 101

Israelisk militärlag förbjuder varje sammankomst eller publicering som rör 'en politisk fråga eller en fråga som kan tolkas som politisk'. Enligt militärorder 101 är också nationella symboler som palestinska flaggor och bilder av politisk karaktär förbjudna, liksom sånger eller slagord till stöd för organisationer som Israel anser vara fientliga, vilket kan vara fackföreningar, studentkårer och politiska partier.

Militärorder 101 infördes strax efter att ockupationen inleddes 1967 och tillämpas fortfarande, om än godtyckligt. Den förbjuder palestinier att närvara vid eller organisera någon politisk sammankomst där fler än tio personer deltar, vilket i praktiken gör alla protester olagliga, både på offentliga platser och i privata hem, liksom publicering av politiskt material.

Militärorder 101 innehåller ingen exakt definition av vad som ska betraktas som politiskt, eller vem som har rätt att avgöra om sammankomsten eller publikationen kan tolkas som politisk. Ordern tillåter användning av 'erforderlig grad av våld' för att verkställa den.

Fredagsprotester

Andra exempel är de demonstrationer som under många år har hållits varje fredag runt om på Västbanken där israeliska bosättningar eller Israels mur har byggts på palestinsk mark. Protesterna har fått stora konsekvenser för invånarna, som gripits, trakasserats, skadats och i flera fall dödats, men också gett kraft och riktning till ickevåldskampen mot ockupationen.

Fredagsprotesterna spreds från Västbanken till Gaza under 2018, då Great March of Return, den stora återvändandemarschen, inleddes. Gazaborna demonstrerade varje vecka fram till i slutet av 2019 för att Israel skulle lyfta blockaden och låta de palestinska flyktingarna återvända. Minst 35 000 personer skadades – många så allvarligt att de har livslånga funktionshinder – och över 300 dödades av israeliska soldater, däribland barn, journalister och sjukvårdspersonal.

BYN SOM BLEV EN FÖREBILD

2005 började invånarna i byn **Bil'in** på Västbanken protestera mot muren som Israel rest mellan byn och **Modi'in Illit**, en israelisk bosättning som tagit 60 procent av Bil'ins olivlundar och åkrar.

När Israel började bygga muren på Bil'ins mark organiserade sig byborna i en kommitté och började genomföra demonstrationer, först varje dag, senare varje fredag. Varje gång svarade den israeliska armén med våld. Beväpnade med tårgas, ljudbomber och automatvapen invaderade soldater byn, vandaliserade bostäder, utfärdade utgångsförbud och arresterade bybor och ditresta aktivister. 2006 färdigställdes muren och armén

stängde grinden till byns konfiskerade mark. Detta trots att det hade framkommit att en stor del av byggnaderna i bosättningen Modi'in Illit saknade bygglov. Bil'inborna drev ärendet till Högsta domstolen och målet fick stor uppmärksamhet. Domstolen beslutade att både bygget av muren och nya hus i bosättningen skulle stoppas tills ärendet var utrett. Ändå fortsatte muren och bosättningen att expandera. Bil'inborna tog upp saken på nytt och 2007 dömde Högsta domstolen till Bil'ins fördel: muren skulle flyttas så att byn fick tillbaka knappt hälften av den odlingsmark som beslagtogs, eftersom murens sträckning inte kunde motiveras av säkerhetsskäl. Det var

Ett mikrokosmos av Palestina

I Östra Jerusalem, av palestinier betraktat som sin huvudstad men annekterat av Israel, hotas palestinska familjer av tvångsfördrivning från hem de bott i under generationer, många ända sedan *Al-Nakba* då de flydde från andra delar av det historiska Palestina. De palestinier som står inför hot om vräkning vet att det israeliska rättssystemet inte erbjuder dem någon rättvisa och vädjar istället till omvärlden att ingripa. Deras protester har engagerat många israeliska och internationella aktivister och har varit framgångsrika såtillvida att flera domstolsbeslut om vräkning har skjutits upp. Men historien visar att det oftast bara är en tidsfråga innan de verkställs. Och det våld som israeliska styrkor och beväpnade bosättare riktat mot boende i de palestinska kvarteren har stundtals förvandlat Östra Jerusalem till en krigszon.

en historisk seger och inspirerade av Bil'in inledde flera andra orter på Västbanken demonstrationer.

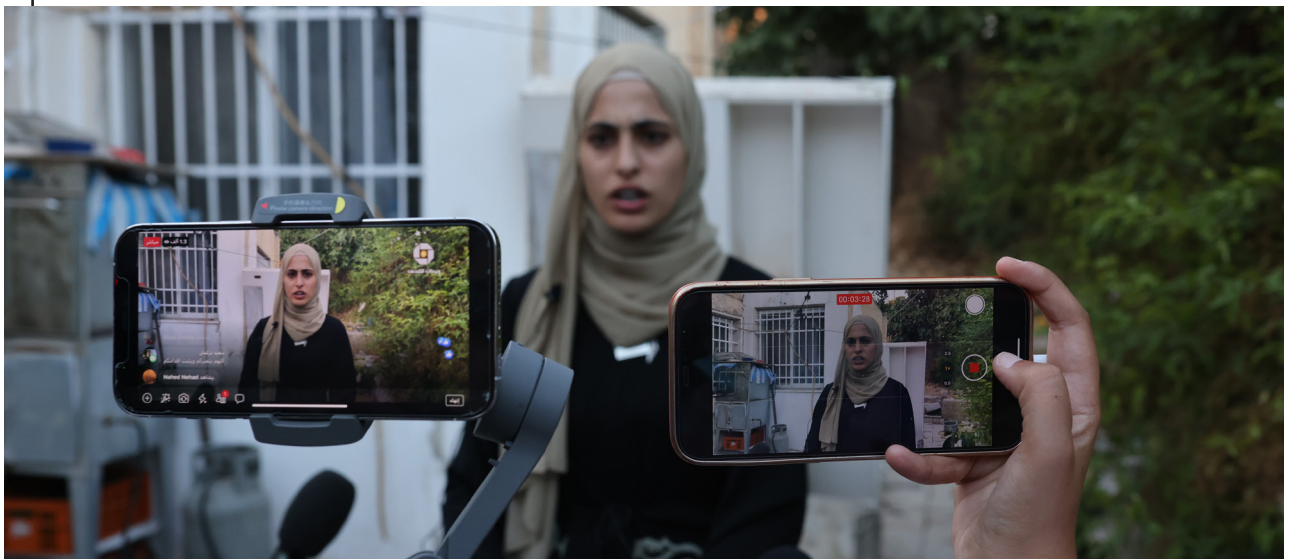
Sedan dess har Högsta domstolen tre gånger slagit fast att sträckningen av muren måste ändras. Armén har med alla medel försökt stoppa protesterna i Bil'in, genom brutalt våld, hot och utpressning. Fyra bybor har dödats, varav två barn, många hundratals har gripits och fängslats, och ytterligare hundratals skadats. Soldater har, utklädda till aktivister, kastat sten under demonstrationer för att motivera arméns våld, vilket de också erkänt i olika rättegångar mot bybor som deltagit i protesterna.

2011 drogs en del av muren om och ungefär en kvadratkilometer mark återlämnades till byn men dubbelt så mycket av

byns mark var fortfarande instängd på andra sidan muren, där bosättningen fortsatte växa. Bil'inborna är övertygade om att när bosättningen når fram till muren, kommer Israel att hävda att murens sträckning är nödvändig för att skydda bosättarna.

Bil'in har inte fått tillbaka sin mark, men har vunnit så mycket annat. Byn har blivit en förebild för andra palestinska orter. De som var små barn när protesterna inledes är nu dess ledare. Djup vänskap har utvecklats bland bybor och israeliska aktivister, som deltar i både demonstrationer och bröllop.

Bil'in har skildrats i filmerna "Bil'in habibti" och "Five Broken Cameras", den senare Oscarnominerades för bästa dokumentärfilm.

VIRALA DEMONSTRANTER

Familjen **Al-Kurd** har bott i stadsdelen Sheikh Jarrah i Östra Jerusalem sedan 1956, efter att de fördrevs från staden Haifa som nu är en del av Israel. Enligt ett avtal mellan FN:s flyktingorgan UNRWA och den jordanska regeringen, som då kontrollerade Västbanken och Östra Jerusalem, fick flyktingarna bostäder i utbyte mot att de gav upp sin flyktingstatus. 1967 förlorade Jordanien sitt mandat och Israels ockupation inleddes. Ända sedan dess har bosättnarorganisationer gjort anspråk på palestinsk mark i Östra Jerusalem och har vunnit flera rättsliga processer mot palestinier som vräkts från sina hem. Israelisk lag tillåter judiska medborgare att ta över palestinsk egendom om de kan bevisa att den ägdes av judar innan kriget 1948. Palestinier har däremot inga möjligheter att göra anspråk på sina förfäders hem och tillgångar i nuvarande Israel, som de förlorade i samband med Al-Nakba.

Halva familjen Al-Kurds hus i Sheikh Jarrah övertogs av bosättare 2009. Tvillingarna **Muna** och **Mohammed** var då 11 år. Som unga vuxna har de gått i spetsen för kampanjer i sociala medier för att stoppa fördrivningen av palestinier från Östra Jerusalem. De har på kort tid fått flera miljoner följare, som tar del av deras skildringar av polis och bosättares trakasserier och våld. I en video från våren 2021 då flera domstolsärenden och intensiva protester pågick, säger Muna Al-Kurd till bosättaren Jacob som står i familjens trädgård: "Du stjälar mitt hem, Jacob". Bosättaren slår ut med armarna och svarar: "Om jag inte stjälar ditt hem kommer någon annan att stjäla det".

VAD ÄR EGENTLIGEN PALESTINA?

Det som brukar kallas det ockuperade palestinska området är uppdelat i **Västbanken**, **Gaza** och **Östra Jerusalem**. Västbanken är dessutom delad i tre administrativa zoner: **A**, **B** och **C**.

I område A har den palestinska myndigheten (PA) formellt ansvaret men Israel kan gå in i området när som helst med militär. Område A är i princip alla de större städerna och flyktinglägren utom Jerusalem.

I område B har den palestinska myndigheten ansvar för den civila administrationen medan Israel har den militära makten.

I område C, som utgör 60% av Västbanken, har Israel full administrativ och militär kontroll. Område C är framförallt israeliska bosättningar eller andra områden som är strategiskt viktiga för Israel.

Staten Palestina omfattar Västbanken, Gaza och Östra Jerusalem. Staten har erkänts av 137 av FN:s 193 medlemsstater. Däribland Sverige.

Du kan läsa mer om allt det här i skriften **Palestina: Ockupation!**

DUBBELT FÖRTRYCK

ALLA PALESTINIER DRABBAS HÅRT av den israeliska militäroccupationens strukturella våld och kränkningar av mänskliga rättigheter. Som i andra koloniserade och marginaliserade samhällen i världen, är kvinnor särskilt utsatta – och de möter också ett internt förtryck. De två nivåerna av förtryck samspelar och begränsar kvinnors liv på olika sätt. Det är som en ond cirkel, där diskriminering och kvinnoförtryck tycks öka i takt med att ockupationsmaktens grepp hårdnar, och där ockupationen sätter hinder i vägen för förändring mot ett mer jämställt samhälle.

I den palestinska kulturen värdesätts kvinnor högt men samhället är samtidigt präglad av konservativa, patriarkala strukturer. Det märks i arbetslivet, i beslutsfattande på lokal och nationell nivå, i ägande av mark och egendomar, i löneskillnader och möjligheter på arbetsmarknaden. Det märks kanske framförallt i många människors handlingsutrymme i vardagen.

Kvinnors och flickors situation ser väldigt annorlunda ut beroende på var de bor och yngres situation skiljer sig från äldres. Utbildningssektorn är en av de mest jämställda i det palestinska samhället och många kvinnors oberoende ökar genom att de utbildar sig och yrkesarbetar. Men generellt har kvinnor en underordnad status, som upprätthålls genom patriarkala föreställningar om mäns och kvinnors roller. Som i nästan hela världen.

Politik och praktik

I den palestinska självständighetsförklaringen garanteras full jämställdhet för alla palestinier och diskriminering på grund av ras, religion, hudfärg eller kön förbjuds. Palestina har också anslutit sig till FN:s Kvinnokonvention, CEDAW. Ändå diskrimineras kvinnor fortfarande på olika sätt inom det familje- och straffrättsliga systemet, bland annat när det gäller äktenskap, skilsmässa och arv. Få kvinnor anmäler brott. I praktiken avgörs många tvister genom informella system och medling, ofta till mäns fördel.

Representation är viktigt. Allt fler palestinska kvinnor tar plats på offentliga poster men ju högre i hierarkin man kommer, desto färre kvinnor. Eftersom det inte har hållits nationella val sedan 2006 har Palestinas unga, särskilt kvinnor, till stor del stängts ute från det politiska livet. Det finns en stor klyfta mellan en ung befolkning och ett äldre ledarskap, som framförallt är män.

**Det är mycket
svårt att leva
öppet som
hbtqi-person i
Palestina**

Inget fritt hemland utan fria kvinnor

När kvinnors rättigheter och jämställdhet kommer på tal i Palestina, används ibland argumentet att det viktigaste är ett slut på den israeliska ockupationen. Allt annat får komma senare. Som om palestinska kvinnors frigörelse skulle stå i någon slags motsatsställning till Palestinas befrielse. Tvärtom, menar de palestinier som vill se ett mer jämställt samhälle.

‘Inget fritt hemland utan fria kvinnor’ och ‘Patriarkatet är en del av förtrycket’ var några slagord som användes i protester under hösten 2019, då den feministiska rörelsen *Tal’at* föddes. *Tal’at* lyfter sambandet mellan den fysiska, politiska, ekonomiska och sociala utsatthet som palestinska kvinnor upplever och betonar att det inte är ett kulturellt palestinskt fenomen.

Tal’at och liknande initiativ bygger vidare på en lång historia av kvinnlig organisering i Palestina. En mängd palestinska organisationer arbetar för kvinnors rättigheter på olika sätt, både genom psykosocial verksamhet och genom att driva fram förändringar på strukturell nivå. Bland dem finns *Palestinian Working Women*

Society for Development, General Union of Palestinian Women, Jerusalem Center for Women, AISHA Association for Woman and Child Protection, Women's Studies Centre, Women's Center for Legal Aid and Counseling, Palestinian Medical Relief Society och Gaza Community Mental Health Programme.

Hbtqi och politisk aktivism

De som bryter mot normerna i ett konservativt samhälle möter både fördomar, diskriminering och hot. Det är mycket svårt att leva öppet som hbtqi-person i Palestina, liksom för organisationer i civilsamhället att arbeta för hbtqi-personers rättigheter. Men den queer-rörelse som finns gör stora insatser och skapar allianser med andra nätverk i Mellanöstern. Den palestinska queer-rörelsen menar att Israels kolonialism och palestinska patriarkala strukturer och homofobi hänger ihop och måste bekämpas som olika aspekter av samma förtryck. Bara då kan ett fritt och rättvist Palestina bli verklighet.

Kultur som motstånd

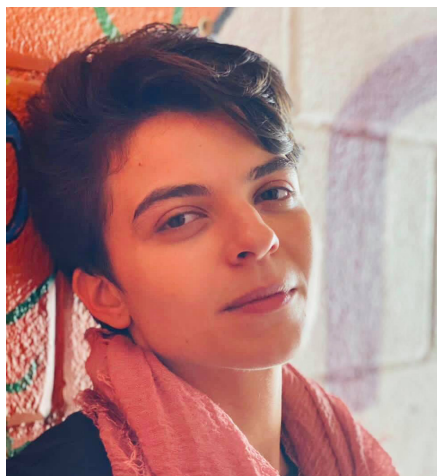
Palestina har en enorm kulturskatt i form av musik, konst, hantverk, dans, poesi, litteratur och muntliga berättelser. Kulturen har en roll i alla livets skeenden. Jorden och symboler som olivträdet är centrala i både traditionella och moderna kulturuttryck. *Landet vi bär i vårt blod*, som den berömda palestinska poeten Mahmoud Darwish uttryckte det. I modern tid är förlust och längtan efter frihet återkommande teman. Nyckeln, som uttrycker rätten att återvända, är en stark symbol.

“När du lever under ockupation blir allt du gör en motståndshandling.”

Kultur har alltid haft en central plats i befrielsekampen, både som ett verktyg för motstånd på kreativa sätt och för att stärka den egna identiteten. Det gäller både traditionella kulturformer och populärkulturen där teater, graffiti och moderna musikformer har fört ut palestinsk kultur till en internationell publik.

Ranin Odeh, som är dramapedagog och skådespelare, berättar vad kulturen betyder för henne:

“Min dröm har ända sedan barndomen varit att bli skådespelare inom teater. Jag fick mycket stöd från min familj när jag bestämde mig för att söka till Frihetsteaterns skådespelarutbildning. Att få fördjupa mig i hantverket och lära mig mer om kultur och konst utvecklade min personlighet och hjälpte mig att komma ut ur det snäva fack som samhället vill att jag ska vara i. Jag arbetar nu som dramapedagog och skådespelare för att förändra värderingar, seder och traditioner som begränsar människor och hindrar samhällsutvecklingen. Jag menar att

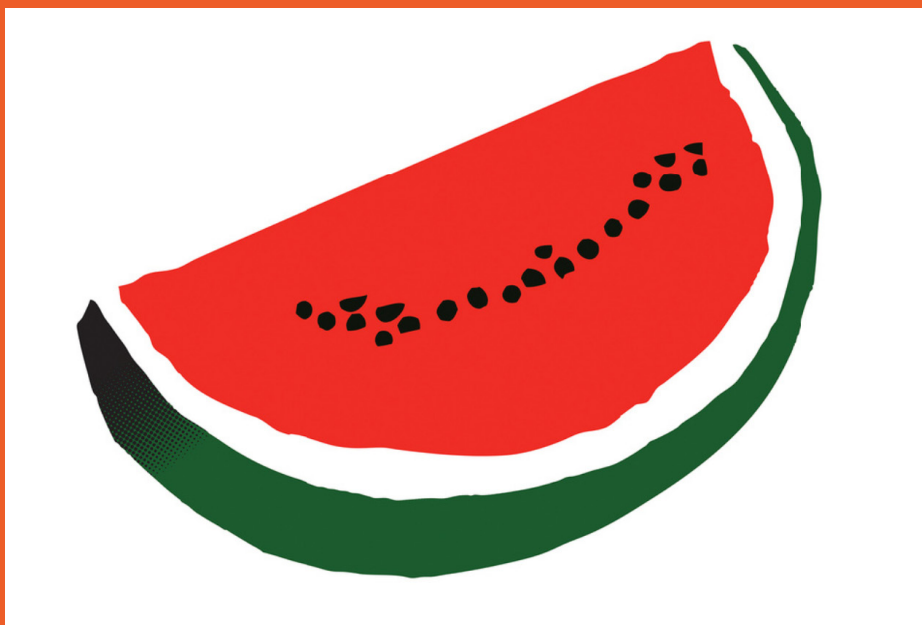
vi måste ändra synen på kvinnors roll. Teatern hjälpte mig att våga vara annorlunda och jag vill hjälpa andra kvinnor att bygga ett nytt, annat slags samhälle.

När du lever under ockupation blir allt du gör en motståndshandling. Jag valde att uttrycka mitt motstånd genom kulturen eftersom den gör att vi kan sprida vårt budskap överallt, också till människor i andra länder.”

VATTENMELONEN SOM EN FRIHETSSYMBOL

I Palestina kan till och med frukt vara politisk. Historien om hur vattenmelonens blev en symbol för det palestinska motståndet går tillbaka till **sexdagarskriget** 1967, när den israeliska ockupationen inleddes. Då blev det förbjudet att offentligt visa nationella symboler som den palestinska flaggan. Palestinier började istället använda vattenmelonens, med sina röda, gröna, svarta och vita färger, som en nationell symbol. Vattenmelonens användes i politisk konst, som kunde beslagtas av den israeliska armén, och att hålla i en skiva vattenmelon blev en protestaktion.

På senare år har vattenmelonens återigen börjat dyka upp i sociala medier, i grafiska mönster, tryck på kläder och banderoller och i målningar där unga palestinska konstnärer gör egna tolkningar av klassiska konstverk.

MOTSTÅND I ISRAEL

OCKUPATIONEN PRÄGLAR i allra högsta grad det israeliska samhället. Både fysiska och psykiska murar gör det möjligt för många israeler att i sin vardag låtsas som att palestinierna inte existerar. Men att vara en ockupationsmakt påverkar oundvikligen den egna befolkningen. Det politiska klimatet blir allt hårdare. Fram till den andra intifadan i början av 2000-talet var många fler israeler öppet kritiska till ockupationen men idag har dessa röster i det närmaste tystnat, åtminstone offentligt. Många har gett upp försöken att övertyga sina landsmän och vänder sig istället till omvärlden, eller till det palestinska samhället genom att visa solidaritet på olika sätt.

De som aktivt tar ställning mot ockupationen må vara få och marginaliserade, men har en nyckelroll. De skapar band till palestinier och ger också legitimitet till den palestinska befrielsekampen i internationella sammanhang genom att bekräfta den verklighet som palestinier beskriver.

Traditionellt har fredsrörelsen i Israel förespråkat en tvåstatslösning med en judisk-israelisk och en palestinsk stat sida vid sida. Numera finns också de som vill se en sekulär enstatslösning, där alla invånare oavsett religion eller etnicitet har lika rättigheter. Ibland förs det fram förslag på andra konstellationer än en eller två stater.

TYSTAR KRITIKER

Det israeliska parlamentet har godkänt flera lagförslag som inskränker yttrandefriheten. Bojkottlagen från 2011 förbjuder israeliska medborgare och organisationer att offentligt förespråka och delta i bojkott av israeliska företag eller institutioner. 2017 kompletterades lagen så att personer som öppet stöder bojkott kan nekas inträde i Israel. 2018 ändrades utbildningslagstiftningen till att förbjuda civilsamhällsorganisationer att föreläsa i skolor om deras verksamhet 'underminerar de nationella utbildningsmålen' eller försöker inleda processer mot israeliska soldater utomlands. Lagen anses vara riktad specifikt mot organisationen **Breaking the Silence**.

Det råder permanent undantagstillstånd i Israel sedan 1948 och det ger möjlighet för regeringen att fatta beslut utan att följa sedvanliga regler. Information som bedöms hota statens säkerhet är underkastad militär censur och en domstol kan också utfärda s.k. '**gag orders**' som förbjuder media att publicera känslig information från en utredning eller rättegång.

Ett militariserat samhälle

I Israel är militärtjänstgöring det yttersta beviset på att man tar ansvar för sitt land och sitt folk. Samhället är genomsyrat av militära ideal och vapen är ett vanligt inslag i stadsbilden.

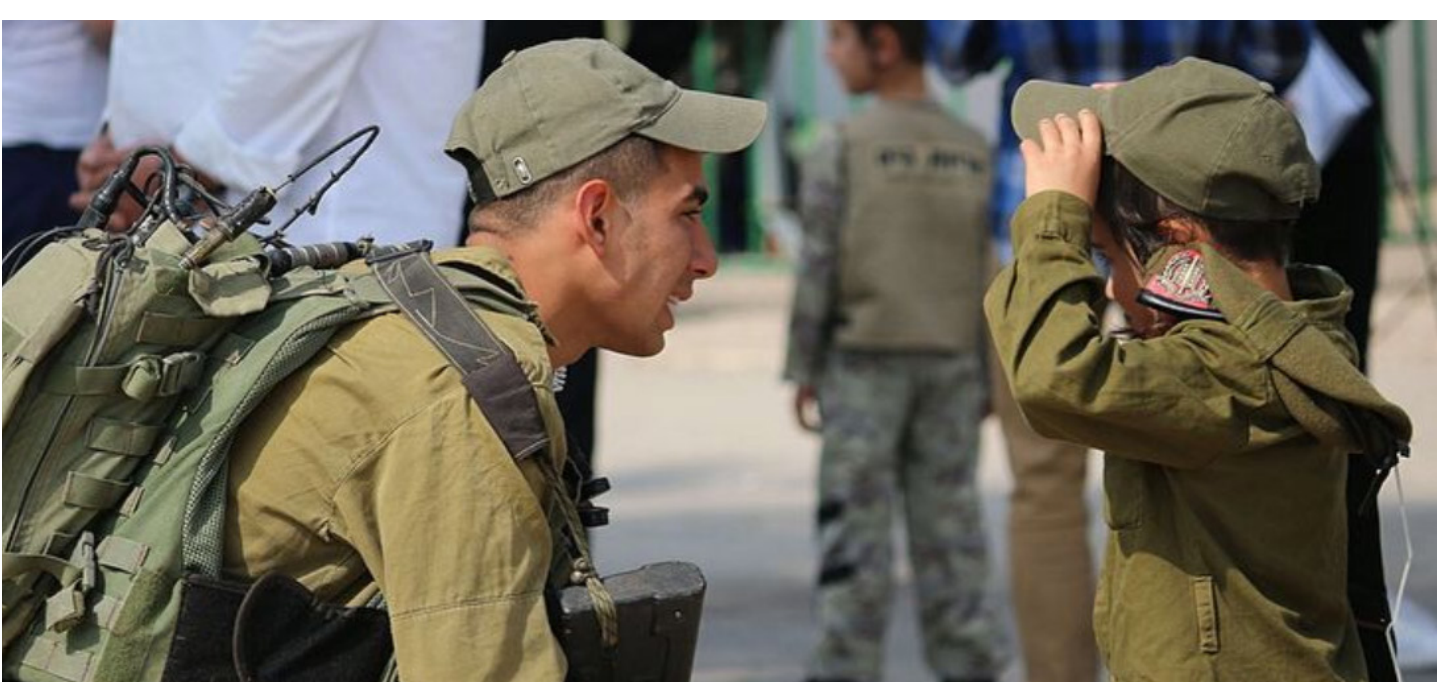
Israeler går in i armén när de är arton år; i tre år för män och två år för kvinnor. Värnplikten gäller dock bara judiska medborgare (med undantag för ultraortodoxa judar) och druser, inte kristna eller muslimer. Efter värnplikten är det inte ovanligt att man fortsätter inom det militära, eller kallas in som reservist under resten av sitt yrkesverksamma liv.

Att vapenvägra är ett stort och svårt steg för israeler. Det innebär inte bara att bli ifrågasatt av nära och kära, det kan också leda till fängelsestraff och få konsekvenser för ens framtida yrkesliv.

Flera israeliska organisationer riktar sig mot militariseringen av samhället, däribland *New Profile*, en feministisk organisation som vill stötta unga israeler som tvekar inför militärtjänsten, och *Yesh Gvul* som stödjer vapenvägrare och soldater som inte vill tjänstgöra på ockuperat område eller i krig mot palestinier.

Organisationen *Breaking the Silence* består av f.d. soldater som tjänstgjort på ockuperat område. *Breaking the Silence* samlar in vittnesmål från soldater som berättar om ockupationen genom arméns ögon och ger en fördjupad, ofta skakande, bild av vad som pågår. *Combatants for Peace* är en grupp palestinier och israeler som stridit i palestinska väpnade grupper eller i den israeliska armén, som vill visa att det finns alternativ till våldet.

Machsom Watch består av kvinnor som åker ut till militära vägspärrar för att dokumentera övergrepp som sker mot palestinier och försöka prata med de unga soldater som bemannar vägspärrarna. De besöker också palestinska byar och deltar i rättegångar mot palestinier vid militärdomstolar. *Women in Black* är en annan organisation av och med kvinnor, som startade i Israel men nu finns över hela världen. I Israel ordnar *Women in Black* manifestationer mot ockupationen och samarbetar med palestinska kvinnor på olika sätt.

Verkligheten som få israeler vill kännas vid

Myten om 'ett folk utan land till ett land utan folk' är fortfarande stark i Israel. Få israeler vill känna till vad som faktiskt hände under *Al-Nakba*, fördrivningen av palestinier i samband med Israels bildande 1948. Att det israeliska samhället bokstavligen är byggt på ruinerna av palestinska orter som raderats från kartan, blundar man helst för. Zochrot vill öka medvetenheten om *Al-Nakba* och kräver att Israel ska ta ansvar för brotten mot palestinier.

Kollektivet **Activestills** består av israeliska, palestinska och internationella fotografer som dokumenterar den israeliska statens angrepp på den palestinska befolkningen och finns på plats vid protester mot ockupationen. Många av bilderna i den här skriften är tagna av Activestills fotografer.

Sida vid sida med palestinier

Bland de aktivister som besöker Västbanken för att följa med palestinier och genom sin närvaro beskydda dem mot aggressiva bosättare eller soldater, finns *Rabbis for Human Rights*, *Yesh Din* och *Ta'ayush*, som består av både israeler och palestinier.

Parents Circle är ett annat exempel på en rörelse som samlar israeler och palestinier, i deras fall är det personer som mist närstående i konflikten och genom sin verksamhet visar att en försoningsprocess är möjlig.

Anarchists Against the Wall protesterar mot muren som Israel bygger, bland annat genom att delta i demonstrationer i byar på Västbanken. Aktivisterna i nätverket är också engagerade mot ockupationen på andra sätt, och återfinns bland de israeler som skadas och fängslas för sitt stöd till palestinerna.

Utöver de här organisationerna och nätverken finns individer med israeliskt medborgarskap som på olika sätt engagerar sig, till exempel läkare och sjuksköterskor som åker ut till palestinska orter med *Physicians for Human Rights* mobila hälsokliniker, eller advokater som bistår palestinska politiska fångar.

**Israeler
vädjar till
omvärlden
att ingripa.**

På senare år har också flera initiativ uppstått i Israel som vädjar till omvärlden att ingripa. *Boycott from Within*, *Who Profits* och *Jews for Decolonization* är några exempel. De uppmanar omvärlden att med hjälp av bojkott, desinvestering och sanktioner sätta stopp för Israels ockupation och brott mot internationell rätt.

FÄNGSLAD FÖR EN ÖRFIL

Ahed Tamimi var 16 år när hon 2017 greps efter att ha slagit tungt beväpnade israeliska soldater som invaderat familjens hem i Nabi Saleh, samma dag som armén sköt Aheds 15-årige kusin **Mohammed Tamimi** i huvudet med en gummibelagd stålkula. Ahed dömdes till åtta månaders fängelse. Hennes mamma, **Nariman Tamimi**, dömdes också till åtta månaders fängelse för att ha filmat och delat videon när Ahed konfronterade soldaterna.

På bilden syns Ahed (t.h.) med sin israeliska advokat, **Gaby Lasky**.

MOBIL KLINIK

Sjuksköterskan **Ilana Rathuiz** från Tel Aviv missar sällan en resa till Västbanken med **Physicians for Human Rights Israel**, trots att hon är den första att medge att den insats de frivilliga läkarna och sköterskorna gör är begränsad. "En del läkare som följer med oss ut i fält blir besvikna: de tror att de kommer för att rädda världen. Vi gör en skillnad men ingen skulle dö om vi inte kom."

Men den mobila kliniken fyller en funktion som inte bara handlar om hälsovård utan om solidaritet. PHRI stödjer aktivt palestiniernas kamp för en egen stat. Så länge ockupationen pågår kommer människorättsbrotten fortsätta och palestinierna aldrig att få den vård de har rätt till, resonerar man i PHRI.

Mag- och tarmspecialisten **Amir Marei** fortsatte även han att åka från Israel till Västbanken med Physicians for Human Rights mobila hälsovårds-klinik under coronapandemin. "Jag vet inte om jag ger patienterna så mycket mer än vad de kunde få från sin allmänläkare. Men några kan vi i alla fall hjälpa med remisser, och jag kommer hit av solidaritet, för att säga att vi stödjer er tills det blir fred."

**“När en ockupationsmakt
bygger bosättningar på
ockuperat område och
tillåter dess civila att bo där
begår den krigsförbrytelser
enligt internationell rätt.
Bosättningarna i OPT är
byggda på illegalt ockuperad
mark och har orsakat en
rad grova och systematiska
kränkningar av mänskliga
rättigheter mot palestinier.”**

AMNESTY INTERNATIONAL SVERIGE

...OCH I VÄRLDEN

NÄR DET GÄLLER PALESTINA och Israel har det internationella samfundet, på gott och ont, alltid spelat en nyckelroll. Drygt 70 år av förhandlingar där omvärldens stormakter varit inblandade har inte lett till fred, tvärtom har förtrycket av palestinier ökat. Hur är det möjligt?

Rent krasst: för att stater och företag runtom i världen, direkt eller indirekt, gör det möjligt för Israel att fortsätta ockupationen, genom diplomatiskt stöd, handel och investeringar.

Fred kräver kunskap, men fred kräver också engagemang. När världens makthavare inte tar sitt ansvar måste civilsamhället – alltså alla vi som enskilda personer och tillsammans – visa palestinerna, och de israeler som står vid deras sida, att de inte är ensamma. Idag finns en stark och bred global solidaritetsrörelse som jobbar på olika sätt och med olika prioriteringar.

BISTÅND, HANDEL OCH INVESTERINGAR

USA:s regering ger den israeliska regeringen närmare **4 miljarder dollar** per år i rent bistånd. Till det kommer vapenhandeln med Israel, som uppgår till många hundra miljoner dollar. USA är Israels överlägset största vapenleverantör.

Israel har, precis som flera andra länder i EU:s närområde, ett associationsavtal med EU som spänner över många olika områden = däribland handel, jordbruk, transporter och forskning. I avtalets inledning slås fast att det grundas på respekten för mänskliga rättigheter och demokratiska principer. Avtalet gäller staten Israel inom 1967 års gränser, alltså inte bosättningarna, och EU-domstolen har förklarat att produkter tillverkade i bosättningar inte får säljas som tillverkade i Israel. Men trots Israels uppenbara brott mot regelverken får det inga konsekvenser. Europeiska aktörer, bland dem **svenska företag**, banker, pensionstonder och kapitalförvaltare, kan också obehindrat fortsätta investera i och göra affärer med företag i bosättningarna.

Icke våldsmotstånd genom BDS

Palestinier har länge använt bojkott som ett medel för att protestera mot den israeliska ockupationen. Eftersom den palestinska ekonomin är helt underordnad den israeliska, har sådana bojkottskampanjer bara haft begränsad effekt.

2005, när alla fredsinitiativ hade misslyckats, den andra intifadan brutalt slagits ned, bosättningarna fortsatte expandera och Israel fortsatte bygga muren, gick det palestinska civilsamhället samman i ett gemensamt upprop. Inspirerade av kampen mot apartheid riktades en vädjan till omvärlden att använda bojkott, desinvestering och sanktioner till dess att Israel respekterar internationell rätt.

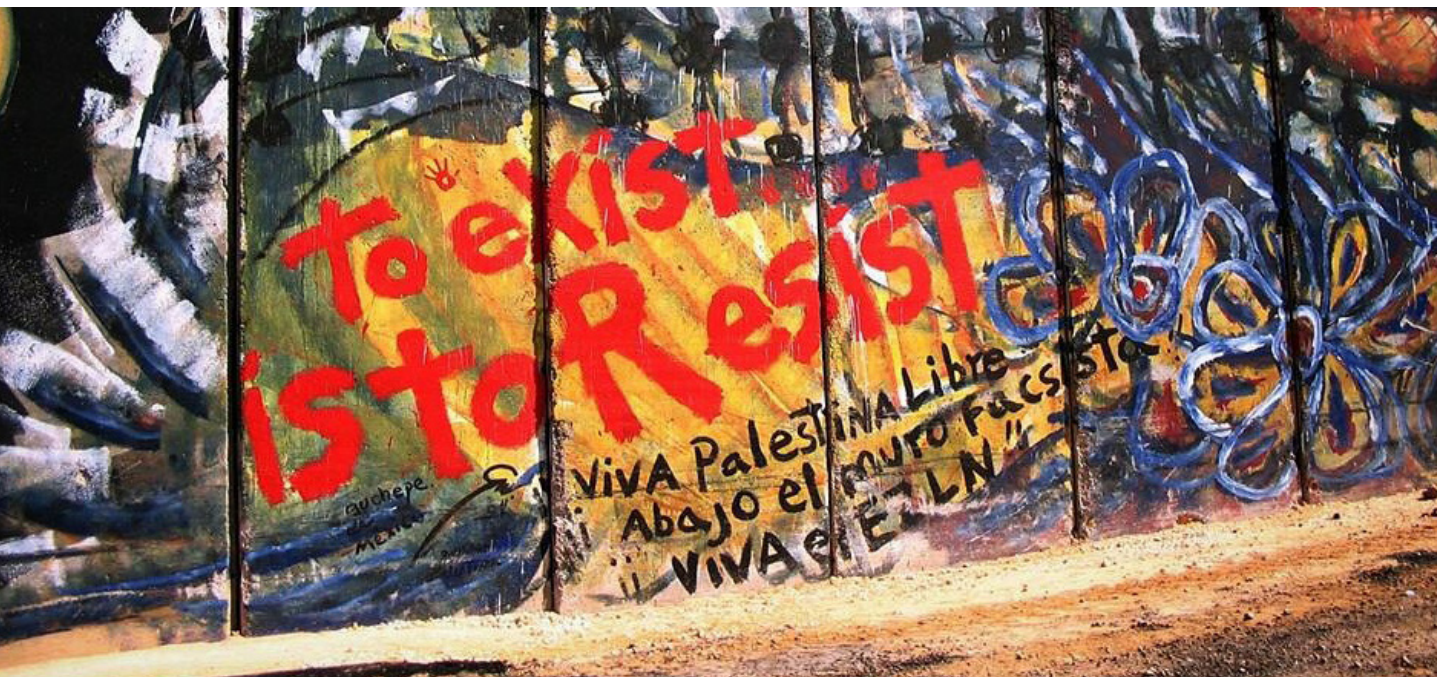
BDS-uppropet sprids snabbt och många organisationer, fackförbund, studentföreningar och samfund anslöt sig till den numera globala rörelsen, som leds av palestinier. Palestinagrupperna är en av dem som hörsammat uppropet. Vi menar att BDS är ett effektivt ickevåldsverktyg som kan förmå den israeliska staten att agera i enlighet med internationell rätt, och som ger människor möjlighet att utföra solidaritetshandlingar i sin vardag.

Vad innebär BDS?

Bojkott är konsumentens verktyg och innebär att inte köpa varor som produceras i Israel, i israeliska bosättningar eller från företag som har affärsrelationer med Israel. Bojkott innefattar också akademisk, kultur-, idrotts- och turistbojkott. Bojkotten riktas aldrig mot individer.

Desinvestering innebär att företag, banker och institutioner undviker att stödja den israeliska ockupationen genom att inte samarbeta med israeliska företag, investera i Israel eller etablera sig på den israeliska marknaden. Desinvestering är alltså den privata sektorns verktyg.

Sanktioner används mot länder, regimer eller politiska rörelser som bryter mot internationell rätt eller andra regelverk. Det finns olika former av ekonomiska, politiska eller militära sanktioner och de kan införas av en stat eller av internationella organ som FN.

Vad kan vi göra?

Det är lätt att känna maktlöshet över utvecklingen i Palestina och Israel men det är viktigt att påminna sig om att vi är många som vill se en rättvis fred. Ju fler som tar ställning, desto mer växer hoppet.

Det här kan du göra som aktiv i Palestinagrupperna!

Gå med i en lokalgrupp – grupperna finns över hela Sverige och sprider information, ordnar seminarier, kulturkvällar, skriver insändare och mycket mer.

Gör en insamling till biståndspjekten i Palestina och i palestinska flyktingläger i Libanon.

Sprid information – dela ut flygblad, dela inlägg i sociala medier
Delta i kampanjer för att påverka beslutsfattare och bidra till att fler engagerar sig.

PALESTINAGRUPPERNA

Palestinagrupperna i Sverige (PGS) är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden solidaritetsorganisation som tar ställning för det palestinska folkets rättigheter och en rättvis fred. Allt PGS arbete utgår från internationell rätt, FN-resolutioner och mänskliga rättigheter.

Palestinagrupperna bedriver informations- och påverkansarbete i Sverige och stödjer genom insamling och projektstöd från Sida/ ForumCiv lokala organisationer på Västbanken, i Gaza och i palestinska flyktingläger i Libanon.

Varför finns det flyktingläger i Palestina?

Vilka är israeliska palestinier?

Vad betyder intifada?

Vilka fredskrafter finns i Israel?

Vad kan vi göra?

I den här skriften reder vi ut begreppen kring en av de mest laddade konflikterna i världen och förklarar varför vi helst inte kallar det som pågår i Palestina och Israel för en konflikt. Vi ser tillbaka i historien, skärskådar dagens situation och blickar framåt mot en bättre framtid.

**PALESTINAGRUPPERNA
I SVERIGE**